

At Spørgsmaalet de uægtefødte Børn fortjener den største Opmærksomhed baade fra Lovgivningsmagtens og Samfundsmedlemmernes Side er givet, allerede ved disse Børns store Antal i vort Land. Alene her i København, fødes udenfor Ægteskab 2—300 Børn om Maanedens — ca. $\frac{1}{5}$ af alle de Børn som kommer til Verden. Udenfor København er Forholdet betydelig mindre udtalt; i det hele er dog for hele Landet af alle Fødsler ca. $\frac{1}{10}$ udenfor Ægteskab, og der fødes aarlig ca. 7000 Børn udenfor Ægteskab.

Det, som tidligst har henledet Samfundets Opmærksomhed paa disse Fødsler, er det Faktum, at der forefalder adskillige Drab af uægtefødte Børn; i den humane Periode, som indtraadte i dansk Lovgivning ved Midten af 18. Aarhundrede, indsaa man, at disse Barnemord ikke alene lod sig bekæmpe ved en haardhjertet Straffelovgivning; man indsaa, at disse Drab havde, hvad man nu vil kalde dybere sociale Aarsager. I Forordning af 1763 er denne Erkendelse kommet til Orde. Den udtaler: — — — „naturlig Billighed tilsiger, at den, som med et „Kvindfolk“ avler et uægte Barn, bør lige med Moderen tage Del i den Byrde og de Omkostninger, som Barnets Underhold og Opdragelse udkræver; men — siger Forordningen — det er dog ofte erfaret, at en og anden Barnefader har søgt at unddrage sig denne Pligt og kaste al Byrden paa Moderen, som derved ofte, naar hun er fattig og ellers ingen Tilflugt har, sættes i de „allerbedrøveligste Omstændigheder“, hvilket lettelig kan have adskillige farlige og skadelige Følger“ — der har vi Barnemordene. Af denne Grund foreskriver saa Kongen, at Barnefaderen fremtidig efter hans Vilkaar og Formue skal erlægge Halvdelen af de Omkostninger, som Barnets nødtørftige Underhold efter Øvrighedens Skøn udfordrer, og dermed vedblive, indtil Barnet er 10 Aar gammelt.

Denne Forordning er endnu den Dag i Dag det retslige Grundlag for Faderens Pligter mod det uægtefødte Barn. Kun er Bidragspligten 1839 bleven udstrakt til Barnets 14de Aar, dog at Bidraget for de 4 Aar fra 10—14 kan nedsættes, fordi Barnet da i Reglen selv kan erhverve noget. Og ved de førnævnte Love af 1888 med Efterfølgere, er Bidragspligten strakt endnu en Del videre, løber altid til det 14de Aar — og kan udstrækkes til det 18de Aar, dog kun naar det oplyses (det maa altsaa godtgøres), at Barnet endnu fremdeles trænger til Hjælp, d. v. s. er kommet paa Fattigvæsenet eller er aandsvagt, Krøbling eller paa anden Maade ikke-arbejdsdygtig. Hertil følger Loven af 1888 etc. den vigtige Regel, at hele Samfundet indtræder overfor Barnemoderen som en Slags Kautionist for Bidragets Erlæggelse, det hun af det Offentlige i Trangstilsfælde kan

faa Bidraget udredet af Stedets Fattigvæsen saaledes, at Beløbet betragtes — ikke som Fattighjælp til Moderen, men til Faderen, og altsaa overfor ham og kun overfor ham har Fattighjælps sædvanlige Virkninger.

Det er dog ikke hele det Barnefaderen faktisk paalagte Bidrag, Moderen kan faa af det offentlige, men kun Normalbidraget, d. v. s. saa stort et Beløb, som paa den Egn, hvor Barnet forsørges, i Almindelighed udredes af uformuende Barnefædre. Denne Ret er saa endda yderligere knyttet til forskellige Betingelser: Moderens Forsørgelsesret her i Landet, at Faderen lever og ikke er udvandret herfra m. fl.

M. H. t. Barnets øvrige Retsstilling bemærkes, at medens det ægtefødte Barn har Faderens Familienavn, Indfødsret, Forsørgelsessted, har Arveret efter ham og Ret til at forsørges af ham til sit 18de Aar, er det lige omvendt med det uægtefødte Barn. Det har i alle de nævnte Henseender Moderens Retsstilling; hun har Forsørgelsespligten og Opdragelsesretten, Barnet bærer hendes Navn og har Arveret efter hende. For Faderen eksisterer det uægtefødte Barn kun gennem det Underholdningsbidrag, han har at udrede. I det er hele hans Retsstilling krystalliseret, hans Familjestilling symboliseret.

Hvad nu dette Underholdningsbidrag angaar, maa man lægge nøje Mærke til, at det — saaledes som Ordene i Fdg. 1763 klart viser — er foreskrevet som et rent Billighedskrav for Moderen; det er en Naadesbevisning mod hende, der ellers kommer i de „allerbedrøveligste Omstændigheder“, og denne Betragtning er, trods alle Reforme, ikke ændret ved hele den senere Lovgivning, ligesaa lidt som den vistnok i det hele taget er undergaaet nogen Forandring ude i vort Samfund. Bevægelsen fra 80erne gjorde sig gældende ud fra en Medlidenhedsfølelse mod Moderen, som man fandt utilstrækkelig beskyttet af den indtil da gældende Lovgivning, og ud fra en tilsvarende Forargelse overfor den i Forhold til Moderen uretfærdig begunstigede Barnefader. Og stort anderledes stiller Sagen sig vistnok ikke den Dag i Dag selv hos Flertallet af dem, der med større eller mindre Styrke atter kræver Reforme indført.

Nu er jeg selvfølgelig ganske enig i, at der her — som overalt, hvor man har med fattige og ulykkelige Mennesker at gøre — skal vises Barnemoderen saa megen Humanitet, ydes hende saa megen Hjælp som vel mulig. Men jeg mener, at hvad der kan bygges op paa det Grundlag, er utilstrækkeligt, naar man vil have Spørgsmaalet om de uægtefødte Børn bragt i den rette Gænge. De uægtefødte Børns Retsstilling bør ikke bero paa Medlidenhed og Humanitet. Her bør ikke øves Barmhjertighed, men Ret, og den,